

Hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvaa koskevien määräysten soveltamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvaa koskevien määräysten soveltamisesta. Lain säätäminen on tarpeen Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä 30.12.2020 allekirjoitetun Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevien määräysten johdosta. Osa sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyn pöytäkirjan määräyksistä edellyttää täydentävää kansallista lainsäädäntöä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Tausta

Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 1.2.2020. Yhdistyneen kuningaskunnan ja Euroopan unionin välinen kauppaja yhteistyösopimus sisältää määräykset sosiaaliturvan yhteensovittamisesta Yhdistyneen kuningaskunnan ja EU:n jäsenvaltioiden välillä 1.1.2021 jälkeisissä tilanteissa. Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisen osalta kauppaja yhteistyösopimuksen keskeiset määräykset ovat sopimuksen toisen osan neljännen otsakkeen ensimmäisen osaston alla sekä sosiaaliturvan yhteensovittamisesta tehdyssä pöytäkirjassa ja sen liitteissä. Sopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevat määräykset vastaavat oikeusvaikutuksiltaan pitkälti EU-asetusten 883/2004 ja 987/2009 säännöksiä. Kyseessä on mainittujen EU-asetusten periaatteille ja säännöksille rakentuva sosiaaliturvajärjestelmiä yhteensovittava ratkaisu, jonka mukaisesti jäsenvaltioiden ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaetuudet turvataan. Sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevat säännöt Yhdistyneen kuningaskunnan ja Suomen välillä ovat pysyneet pääosin ennallaan, mutta oikeusperusta on muuttunut Yhdistyneen kuningaskunnan EU-eron tultua täysimääräisesti voimaan EU-asetuksista 883/2004 ja 987/2009 unionisopimukseen. EU-asetusten 883/2004 ja 987/2009 perusteella tapahtuvaa sosiaaliturvan yhteensovittamista varten ja niiden tueksi on olemassa käytännössä toimivat järjestelyt sekä asianmukaiset kansalliset säännökset. Kansalliseen lainsäädäntöön olisi tehtävä kauppaja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevia määräyksiä varten tarpeelliset mukautukset, joita vastaavat on tehty EU-asetusten 883/2004 ja 987/2009 toimeenpanon tueksi.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on antaa täydentävät säännökset kauppa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevien määräysten soveltamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi Suomessa. Laissa säädettäisiin, että kauppa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevia määräyksiä sovellettaessa noudatetaan soveltuvin osin niitä kansallisia säännöksiä, joita sovelletaan EU-asetusten 883/2004 ja 987/2009 kanssa. Tavoitteena on, että kansainvälisissä tilanteissa sosiaaliturvan toimeenpano olisi mahdollisimman yhdenmukaista yksilöiden kannalta ja etuuslainsäädäntöä toimeenpanevien laitosten näkökulmasta.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan sosiaali- ja terveysministeriölle 22.2.2022 klo 16.15 mennessä.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 22.2.2022 klo 16.15 mennessä. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

VAHVA-ministeriölle: lausunto viedään VAHVA:n asialle VN/20400/2021.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa hallitussihteeri Mira Saloheimo, puh +358 295 163 038.
Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM087:00/2021> - Linkki hankesivulle

Liitteet:

[HE luonnos EU_UK sopimuksen sosiaaliturvamääräysten soveltamisesta.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Saloheimo Mira
Sosiaali- ja terveysministeriö

Saloheimo Mira
Sosiaali- ja terveysministeriö